

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XIX. Vt seruos hominum Apostolus Christianos fieri noluerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT XIX.

Vt seruos hominum Apostolus Christianos fieri noluerit.

QVEMADMODVM autem eos qui præsunt, dominari Christus non patitur: sic qui subsunt, hos negat Christi Apostolus hominibus seruire debere. 1. Cor. 7. Ideo cum ad capeffendam (ait Chrysostomus) veram Homil. 58. in Marth. libertatem nos beatus Apostolus hortaretur; Crucis memoriam refricans, Prærio, inquit, empti estis, nolite fieri serui hominũ. Atque hoc is dicit, qui tantũ abest vt vellet seruos iugum seruitutis excutere, neque suorum dominorum imperia perpeti: vt antea posuerit, Seruus vocatus es? non sit tibi cura: sed etsi potes fieri liber, magis vttere. Qui enim in Domino vocatus est seruus, libertus est Domini. Quæ res cogit inuestigare, quid sit seruos fieri hominum, ne secum Apostolus vicinis ad eò locis pugnare videatur. Et non mediocre quidem ad eam rem afferunt adiumentum aliæ quædam sermonis Apostolici sententiæ: velut cum Ephes. Eph. 6. scribit: Serui, obedite dominis carnalibus cum timore & tremore in simplicitate cordis vestri, sicut Christo: non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes; sed vt serui Christi, facientes voluntatem Dei ex animo: cum bona voluntate seruientes, sicut Domino, & non hominibus: scientes quoniam vnusquisque quòd fecerit bonum, hoc recipiet à Domino, Col. 3. siue seruus siue liber. Per similia sunt quæ scribit Colossensibus: Serui obedite per omnia dominis carnalibus; non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis timetes Deum: quòd cumq; facitis, ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus: scientes quòd à Domino accipietis retributionem hæreditatis: Domino Christo seruite. Quoniam igitur non corruptilibus auro vel argento,

I. Petr. 1.

vt Petrus inquit, redempti sumus de vana conuer-
 sione nostra paternæ traditionis, sed pretioso sangui-
 ne quasi Agni immaculati Christi & incontaminati
 ideo nos totos Christus iure suo sibi deposcit, ei que
 in omnibus seruiamus, exigit. quod qui faciunt, su-
 premi que Domini sui, à quo empti sunt, assidue no-
 tum obseruant; etsi hominibus seruire videatur, Chri-
 sto tamen reuera seruiunt: atque ob id liberi sunt, con-
 ditione licet seruili ex huius vitæ sorte premantur. No-
 igitur quia Christianus factus es, inquit Augustinus,
 dedigneris seruire. Cùm enim Christo iubente seruis
 homini; non ei seruis, sed illi qui iussit. Sic ille in Psal-
 mo 124. Proinde si quid à terreno domino præcipitur,
 quod illius cælestis ac primarij Domini voluntati sit
 aduersum, id serui tales exequi nefas ducunt: in
 quod imperatur eiusmodi est, vt fieri citra offensio-
 nem superioris Domini possit, hoc tanquam ab ipso
 supremo Domino imperatum accipiunt. Quo fit vt
 neque id segniter neque grauatim, sed promptè libe-
 terque effectum reddant: vt se in corde, inquit Augu-
 stinus in Psal. 70. faciant liberos libenter seruiendo:
 neque verò in præsentia domini terreni, illoque dum-
 taxat inspectante, sed siue absens ille siue præsens ad-
 sit, semper officium sibi faciendum putant: non igna-
 tum Dominum habere se in cælo, cuius animaduersionem
 & conspectum nulli effugere queant. Itaque vt sua
 quisque exercenda conditione mercedem meretur ab
 homine, cùm hac illi seruerit: ita suis obsequiis stu-
 dioque parèdi seruus Christianus mercedem à Chri-
 sto meretur, cui propriè se exhibuerit seruum. Qui ve-
 rò ad hominis tatum modo, non Dei respicit volunta-
 tem; atque ad carnalis domini ita se nutum accom-
 modat, vt superiorem se Dominum, cui potissimum
 seruiendum sit, habere non cogitet: is propriè homi-
 num seruus existimandus est; homini enim soli seruit,

non Deo. Ex quo vitiosè facta multa nascuntur. Primum quòd ad oculù seruiat: si speret fore clā, rursus ad ingeniù redit. Eum enim timor humanus bonum facit, non diurni (vt ille ait) magister officij. Deinde quòd grauatim animoq̄. reluctāte faciet multa, laboris mercedē nullam exspectans. Postremò quaecunq̄ Domini imperium suscipiet atque exequetur, et si id erit inhonestum, diuināq̄ voluntati contrarium. Neque id mirum, cū hoc vnicè propositum habeat, humanæ vt voluntati & cupiditati obsecundet: quod cū in nemine ferendum sit, tum est turpissimum Christiano: qui, quòd à Christo redemptus sit, illi debeat cunctis vitæ officiis seruitutem. Ideoq̄ milites Christiani, inquit Augustinus, infideli Imperatori seruiētes, vbi veniebatur ad causam Christi, non agnoscebant nisi illum qui in cælis erat. Quando autem dicebat, Producite aciem, ite contra illam gētem: statim obtemperabant. distinguebant Dominum æternum à domino temporali, & tamē subditi erant propter Dominum æternum etiam domino temporali. Hæc in Psalm. 124. Sic igitur vitiosum est seruire hominibus, vt apud eūdem Apostolum, placere hominibus, cū ait, Galatis scribens: Si hominibus placerem, Christi seruus non essem. Quod ipsum reprehensum damnatumq̄ esse à Propheta, ille in Psalmis versus declarat: Dominus dissipabit ossa eorum qui hominibus placent. quomodo illi affecti sunt, qui hoc sibi tanquam primum proponunt, vt placeant hominibus, à quibus collaudari, atque in eorū opinione & ore cum incunda recordatione versari, mercedis loco ducunt. Quos homines, vt gestire laudibus, ita frangi necesse est, nimiumq̄ deiici, cū in aliquas reprehensiones humanas, sua vel facta vel dicta incurrere senserint. Meliùs verò & æquabiliùs se res humanæ & Ecclesiasticæ & ciuiles haberent, si neque dominarentur qui præsunt,

Cicero Philip.
lib. 2.

Gal. 1.

Psal. 52.

Consulatur
August. epist.
64. ad Aure-
lium Episcopum.

*Lib. 4. Episto-
lar. Epist. 2. &
Aug. epist. 137*

præsunt, neque qui subsunt, præfectorum voluntati-
bus nimio placendi conatu seruirent. Quorum quod
est posterius, magnos sæpe viros adulationis peste cor-
rupit: alterum verò, quas non sæpe turbas in rempu-
blicam dedit? quos non ciuiles motus excitauit? quàm
multas peperit secessiones? quando præfectorum oppri-
mè institutos ordines, non fœdè maculauit? perditis
quidem hominibus subministrata materia est, non so-
lùm paucorum nominibus vera dicendo detrahendi,
verumetiam bonos omnes, qui eodem ordine præfint,
criminandi falsa fingendo. Hoc enim, ait Cyprianus,
diaboli semper opus est: vt seruos Dei mendacio lace-
ret, & opinionibus falsis gloriosum nomen infamet: vt
qui conscientia suæ luce clarescunt, alienis rumoribus
sordidentur. Sed vt veris in criminibus præpositi de-
prehendantur, & iam eos sine mendacio queant illi
traducere, mouere nos nihil debent, quibus non est in
sacris literis ea demonstrata Ecclesia, quæ malos præ-
positos non haberet: cùm in ea Dominus noster signi-
ficauerit, posse esse eum familiae suæ Præfectum, qui
percutiat conseruos, māducetque ac bibat cum ebrío-
sis; cuius propterea portio cum hypocritis futura sit in
tormentis: & is nihilominus quamuis perditè viuat,
dignitatē retineat, ob quam illi sit in eis quæ legitimè
præceperit, obtēperandū, sicuti hoc clarè docet Chry-
sostomus Homilia 33. in Epistolā ad Hebræos. Et ha-
ctenus quidem probatum sit, non aduersari libertati
Christianaē præstandam legibus humanis obediētiā,
quin potius ad id esse populis subiectis conducibilem,
vt vera libertate fruantur. Nec enim ideo vitiosæ aut
vanæ, quia humanæ dicuntur: falsumq; omnino quod
nonnulli prætendunt, in diuinis libris vbique damna-
ri, quod esse dicatur humanum: cùm beatus Apосто-
lus humanum dicat, quod tamen saluberrimè horra-
batur illis verbis: Sicut exhibuistis membra vestra ser-
uire

Rom. 6.

uere immunditiæ & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra uestra seruire iustitiæ in sanctificationem. Laudabile proinde est frequenter quod appellatur humanum: siue quia sit ad infirmitatem humanam sapienter attemperatum, siue quia sit tributa homini à Deo potestate atque prudentia utiliter, & prouidè circa humanas res constitutum. Sed interdum tamen & doctrinæ & mandata hominum vituperantur, quæ uidelicet ita sunt hominum, ut ad Deum referri non possint auctorem. Denique ut diui Ambrosij *Epist. 7.* verbis concludam, Quàm indignum ut populi integri obediant humanis legibus, quo sint libertatis participes; sapientes autem veram legem naturæ, expressam ad imaginem Dei, veram que rationem signiferam libertatis negligant & derelinquant! cùm in ea tanta libertas sit, ut paruuli seruire vitiis nesciamus, alieni ab ira, exsortes auaritiæ, ignari libidinis. Quàm miserum igitur, ut qui nascimur in libertate, moriamur in seruitute!

D E